

גיליון מס' 192

פרשת "שופטים"

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

הרצון של כלנו

בנדאי יצא לנו לראות איך שמכבדים אדם עשיר מאד... כלם מתרגשים לקראת בואו ומנסים להיות כמה שיותר בקרבתו... כלפי חוץ זה יכול להראות לנו שכלם מכבדים אותו, אבל האמת היא שהכבוד הוא לפסוף שלו... אם חלילה הוא יאבד את כל כספו, כפי הנראה אף אחד כבר לא יכבד אותו, כי הכבוד היה אך ורק כלפי הכסף שהיה לו קדם לכן.

כמו כן אדם שזכה במשרה חשובה, כמו שר בכיר בממשלה או תפקיד בכיר בצבא, הכבוד שמעניקים לו בני האדם הוא כבוד מדמה, נראה לכל כאלו מכבדים אותו, אבל האמת היא שכלם מכבדים את התפקיד שלו ולא אותו בעצמו... אם הוא יאבד את תפקידו חלילה, הוא יחזור להיות ככל אדם, וכמעט אף אחד כבר לא יתייחס אליו כאותו כבוד שהוא קבל קדם לכן...

כבר כתבתי בכמה מקומות, שאחד הרצונות החזקים ביותר של האדם הוא להיות נאהב על ידי אחרים... שייעריכו אותו, שיכבדו אותו... וזהו רצון חשוב ביותר שהטביע בנו הבורא יתברך בשביל שנשמרו על התנהגות תקינה ונכונה כלפי הסובבים אותנו, וכך נקבל מהם יחס נעים של כבוד, אהבה והערצה...

מסתבר מאד שרבים מאתנו אומרים לעצמם - 'דוקא אני מתנהג בצורה מכבדת לאחרים, ובכל זאת הם מחזירים לי בחסר כבוד'... והענין הוא, כי בזוגיות ובכל דבר בחיים הגישה כלפי השני חייבת להיות בעקר בהרגשת הלב... 'אני אוהב אותך, אכפת לי ממה שקורה אתך, ואני רוצה רק דבר אחד... שיהיה לך טוב בחיים'...

אדם שלא מרגיש צורך להיות נאהב על ידי אחרים (למזלנו אין הרבה כאלה), בדרך כלל ההתנהגות שלו בוטה ופוגעת בסביבה שהוא נמצא בה, מפני שהוא לא מרגיש בתוכו צורך אמיתי למצא חן בעיני החברה, ולכן הוא מרשה לעצמו להתנהג בצורה לא נעימה לאחרים... על כן הטביע בנו הבורא יתברך רצון חזק למצא חן בעיני אחרים, לרצות לשמח את הסובבים אותנו, וביוחד את אלו הקרובים אלינו - המעריכים ואוהבים אותנו...

גבר החושב על אשתו מחשבות שליליות - כמה היא אינה מסדקרת, כמה היא לא חכמה, כמה היא לא מספיק יפה... הלב שלה ירגיש את אותן מחשבות, והתגובות שלה אליו יהיו בהתאם... וכך למד אותנו שלמה המלך ע"ה (משלי כז, ט): 'כמים הפנים לפנים, כן לב האדם לאדם' - כשם שאדם המסתכל במים ורואה את דמותו... אם הוא מחיך לעבר הדמות של עצמו - הפרצוף ממולו יחזיר לו חיוך, ואם הוא נראה פנים זועפות - הדמות שבפנים תחזיר לו בפנים זועפות... כך בדיוק הלב של האדם...

אדם שחי בעולם עם הרגשה שלאף אחד לא אכפת ממנו, החיים יעברו עליו בקשי גדול... אדם המגיע אל מקום העבודה שלו עם הרגשה שאין לאף אחד הערכה כלפי מה שהוא עושה, השעות שלו באותו מקום תהיה לו קשה מאד... והקשה מכל הוא בתוך ביתו של האדם - - -

גבר המרגיש שאשתו אינה מעריכה מספיק את מעשיו, את חכמתו ואת אישיותו, זה יגרם לו להרגיש רע מאד בחיי הנשואין שלו... וכן אשה שאינה מרגישה מערכת ונאהבת מספיק על ידי בעלה, יהיה לה קשה מאד לשרד במערכת נשואין כזו.

והתוצאות בהתאם... אדם המסתובב כל היום עם הרגשה שלא אוהבים אותו, שלא מעריכים אותו, שלא מתעניינים בו, לאט לאט הוא יתחיל להרגיש עצוב... לאט לאט הוא ירגיש חסר אנרגיה לעשות דברים מיוחדים או חדשים בחיים... תמיד הוא יאמר לעצמו - 'גם ככה אף אחד אינו מעריך ואוהב אותי'... והכאב כפול הוא...

אם אדם ירגיש אהבה כלפי לבו של הזולת - הלב של השני יחזיר לו באהבה... הלב של הצד השני מרגיש את מה שאנחנו מרגישים בלבנו, יש מגנט בתוך הלב שלנו המרגיש אם מישוהו מכבד ואוהב אותו... ולכן, נכניס אהבה בלבנו לצד השני, אהבה כזו שתביא אותנו לידי הרגשת הערכה וכבוד אמיתי כלפי השני, ובנדאי ישפיעו הדברים בלבנו של השני. אשה שתרגיל את עצמה לומר מלים של כבוד והערכה לבעלה, אין ספק שבעלה יחזיר לה בכפל כפלים כבוד ואהבה הראויים לה. אשה הרוצה שבעלה יעניק לה יותר ממה שהוא מעניק לה פעם, היא צריכה להעלות לו את הבטחון העצמי שלו... היא צריכה להראות לו שהוא מכבד בעיניה, ולהשתדל בכל הודמנות לומר לו מלים של כבוד והערצה... גם כשהיא תראה אצלו איזו מגרעת - שהוא אינו עוזר בעבודות הבית, הוא אינו מסדר מספיק, הוא אינו נותן יחס אוהב וחס ללבי המשפחה - שתנסה לומר לו כמה הוא טוב בזה (הפוך מהמציאות), וזה יעורר בו את הרצון להיות אחד בזה, וזהו - 'בפירת בונה'.

הוא ינסה להאשים את כל העולם - 'מדוע לא אוהבים אותי? מדוע אף אחד אינו מעריך את מעשיו? ... ולצערנו, ההאשמות האלו מתגברות ביותר כשהן נוגעות לקרובים אל האדם, ובמיוחד כשההרגשה הזו היא כלפי בן או בת הזוג... שבמקום לבדק את עצמו מדוע לא אוהבים אותו, הוא מצדיק את ההאשמות... מאמין בהם... והמצב נשאר על כנו זמן רב ללא שום סימן של שנוי.

הרגשת הלב אומרים חז"ל (אבות פרק ד משנה א): "איזהו מכבד? המכבד את הבריות" - מי שרוצה שיכבדו אותו, חייב קדם לכן לכבד את האחרים. אם אתה מרגיש שלא מכבדים אותך מספיק, נראה שאתה לא מעניק מספיק כבוד לאחרים... לא כבוד חיצוני... לא כבוד מזויף שאינו באמת לאדם עצמו...

מתוך ספרו של הרב יגאל כהן "בחסדך בטחתי".

פרטי ח-ן לתרומות: בנק מרכנתיל 17, סניף 732 חשבון 73443 ע"ש יביע אומר

זמני כניסה ויציאת השבת
הזמנים לפי לוח "אור החיים"

י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
18:42	18:40	18:41	18:41
19:32	19:30	19:31	19:31
20:19	20:16	20:17	20:17

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 18:22

לעילוי נשמת	לרפואת	לרפואת	לרפואת	לרפואת
שלום בן צדוק	אביאל בן הודיה	דליה בת ג'ורג'יה	רחמים בן דליה	אפרים בן רחל

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמת\ לברכה\ רפואה\ הצלחה בטל: 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים

שאלות ותשובות

ממורנו הרה"ג יגאל כהן שליט"א

הנהגות מרן

רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל

מי זכה מקום ראשון?

בחדש אלול תשט"ו, זכה ספרו של מרן שו"ת "ביעי אומר" חלק א' בפרס הרב קוק שעל ידי עיריית ת"א-יפו. בנימוקי הרבנים הגאונים ועדת השופטים לפרס - רבי שלמה יוסף זיון זצ"ל, הרב שמואל ברוך ורנר זצ"ל, והרב יונה מירקין זצ"ל, הם מתייחסים במפורש למוצאו של המחבר, ואינם מסתירים את התפעלותם מכך: "...רגילים לחשוב שהתורה הלכה ונתדלדלה מהעדה הספרדית, ירד קרנה, פנה זיוה הדרה וכבודה. ולא היא, נר האלוקים טרם יכבה בין אחינו הספרדים, וכפעם בפעם אנו פוגשים אותם ביצירות ספרותיות תורניות. מהמעולה והחשוב שביצירות אלה הוא הספר שלפנינו 'ביעי אומר'. צעיר לימים הוא המחבר, וכבר נתפרסם לגדול בתורה, וכבר הספיק לשמש לראב"ד בקהיר שבמצרים, ואחר כך חבר בית הדין בפתח תקווה... הספר 'ביעי אומר' שלפנינו הוא שו"ת בשני חלקי הש"ע... מיוחד במינו הוא מחברנו בבקיאותו המפליאה, לכל פרט ולכל קו מהעניין הוא מביא המון מקורות מהראשונים והאחרונים, וכל ספרי השו"ת בין של הספרדים ובין של האשכנזים גלויים ופתוחים לפנינו... ראוי הוא המחבר להכרה והוקרה בדמות 'פרס הרב קוק'..."

(מתוך החזון והמהפכה)

שאלה: אני עונד על היד שעון שמצאתי כנותל לפני מספר שנים, ועכשיו שהתחזקתי ב"ה חשבתי שאולי אני חייב לעשות השבת אבידה, רציני לדעת מה עלי לעשות?

תשובה: היות ומצאת את השעון מזמן אין טעם להכריז אחר כל כך הרבה זמן, שמסתמא הבעלים כבר לא מחפשים את השעון, ויש פוטרים אותך לגמרי מהשבת אבידה היות ולא לקחת על דעת להשיב הבעלים התייאשו (עייני בר' חננאל בב"מ דף כו ע"ב ובסמ"ע סי' רנט סק"ב), ומכל מקום טוב תעשה אם תיקח פתק ותרשום את סוג השעון והיכן שמצאת וכמה שווי בערך, ותשים את הפתק במקום משתמר עד שיבוא אליהו הנביא ויגיד לך למי להחזיר (וכמבואר כל זה בגמ' דף כט ע"ב, ובשו"ע חו"מ סי' רס"ז סעי' כא).

שאלה: אני גר בדירה שכורה ובעל הבית לא שם לי מזוזה, האם אני יכול לחייב אותו להשים לי מזוזה בגלל שאם אני ישים מזוזה, לא אוכל לקחתה אחר כך?

תשובה: על פי דין אי אפשר לחייב את בעל הבית, שהרי מזוזה זה חובת הדר להניח (ולאחר שיוצא מן הדירה יש אומרים שיכול לחייב את בעל הבית על המזוזה שהשאיר בדירה או את השוכר שרוצה לגור, וכמבואר בריטב"א בב"מ קב ע"א), ומ"מ ראוי לכל בעל דירה לנהוג לפני משורת הדין ולדאוג שתהיה מזוזה בדירה, ואם ירצה השוכר להשים מזוזות משלו יחליפם, ואחר שיוצא מן הדירה יחזיר את המזוזות של בעל הבית.

שאלה: הרבה פעמים קורה שחם לי בבית הכנסת, אך כשאני מדליק את המזגן נהיה קר לאנשים אחרים, עם מי הצדק בזה בימות הקיץ?

תשובה: הן אמת שבקיץ מתחשבים במי שחם לו שזה השכל הישר, אבל עדיין צריך להישאר בגדר הנורמאלי ואם לרוב מתפללי בית הכנסת קר והם אינם מרוצים מזה ואתה סובל מחום, אז תחפש פינה שהמזגן ישפיע רק עליך. וצריך לדעת שבמקרים האלו הולכים אחר הרוב, ומי שחריג כדאי שיחפש פינה נפרדת או שיתפלל בבית ולא יצער את שאר המתפללים, וכן כתב בספר הנפלא 'ואין למו ומכשול' (ח"ד עמ' מב).

שאלה: אני עובד כחות של כלי בית וכד', ולפעמים אנשים מחזירים מוצרים שלא השתמשו בהם אבל הטבילו אותם, האם זה בסדר שהקונה הבא יטבלם פעם נוספת?

תשובה: או שתאמר לקונה שהכלי כבר טבול, ואם אינך רוצה לספר לקונה שכבר טבלו את הכלי (ונראה שמותר לעשות כן היות ולא השתמשו בו וזה לא מוריד מהערך של החפץ) אזי או שתכתוב על הכלי שאין צריך להטבילו וכמו שיש הרבה כלים כאלו (שזה תוצרת יהודי וכ"ב), או שתביא כלי זה לגוי במתנה ותחזור ותיקח ממנו ואז הכלי התחייב שוב פעם בטבילה.

שאלה: כבוד הרב, אני שוכר דירה לבד ושמעתי שאסור לישון לבד בבית מה עלי לעשות? תשובה: זה נכון שאסור לישון לבד וכמ"ש בגמ' (בשבת קנא ע"ב), מ"מ אם תשאיר קצת אור שיכנס לחדר, מותר, וכ"כ בכף החיים (סי' רלט אות יז).

מעבר לסגולה

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

דוד המלך ומפיבושת

עגלה ערופה

בסיומה של הפרשה התורה מצוה את בני ישראל על מצות 'עגלה ערופה', שאם נמצא אדם הרוג בשדה ולא נודע מי היכהו נפש, על בית הדין מהעיר הסמוכה להגיע למקום מציאת ההרוג ולבצע מעשה שיכפר על הריגתו.

חלוקת השדה

מספר הנביא (שמואל ב טז, ד), שבימי המרד כאשר ברח דוד מאבשלום, ירד לקראתו 'ציבא' עבדו של מפיבושת בן יהונתן בן שאול, ודוד המלך שרחש אהבה רבה ליהונתן שנהרג בקרב ברמות הגלעד יחד עם אביו, ונשבע אמונים לו ולזרעו, התעניין אצל ציבא מדוע לא הגיע עמו מפיבושת. ציבא השיב לו שאדונו שמח במפלתו ולכן בא עמו, וכששמע זאת דוד המלך אמר לציבא 'אם דברך אמת, הרי שכל רכושו של אדוניך שייך לך'. בסיום המרד כששב דוד המלך לירושלים, ירד לקראתו מפיבושת כשהוא נוהג מנהגי אבלות. כשראה דוד המלך את מפיבושת, מיד טען כלפיו מדוע לא בא יחד עם עבדו, מפיבושת השיב, שעבדו ברח ממנו, ומכיון שהוא נכה לא היתה באפשרותו להגיע באופן עצמאי.

מבחן הנאמנות

הגמרא מבארת שדוד המלך לא קיבל את דברי מפיבושת, משום שלמנהגי האבלות של מפיבושת ישנם שתי פרשנויות, א. שהיה בצער על גלותו של דוד המלך. ב. מפיבושת בצער על כך שדוד המלך חזר בשלום. דוד המלך בחן את תגובת מפיבושת ואמר לו, כבר החלטתי שרכושך יתחלק עם עבדך. מפיבושת הגיב בהטחת דברים כלפי הקב"ה, וכך אמר לדוד המלך, 'אני שהתפללתי עליך שתשוב בשלום, ואתה לוקח חצי מרכושי ונותן לעבדך'. בדבריו התרעם על הקב"ה שהחזיר את דוד המלך לביתו בשלום.

נצא בר נצא

ממשיכה הגמרא ואומרת יצאה מן השמים בת קול ואמרה "נצא בר נצא" ('נצא' מלשון אדם העושה מריבה), כלומר שמפיבושת נקרא בשם 'נץ' שעושה מריבה עם בורא עולם, והוא בנו של שאול שעשה אף הוא מריבה עם בורא עולם.

והיכן התרעם שאול המלך על מידותיו של הקב"ה, אומרת הגמרא על הפסוק (שמואל א טו, ה) 'ויבא שאול עד עיר עמלק וירב בנחל', אמר רבי מני: על עסקי נחל עכ"ל. כלומר כאשר ציוה שמואל הנביא את שאול המלך להכות את עמלק, דן שאול המלך קל וחומר מ'עגלה ערופה' ואמר: ומה על נפש אחת שנהרגה, אמרה תורה הבא עגלה ערופה בנחל, כל נפשות הללו של עמלק, על אחת כמה וכמה שיש לחוס עליהם. ובכך נמצא מכה משותף בין שאול לנכדו מפיבושת ששניהם התרעמו על מידותיו של הקב"ה ועשו עמו כעין מריבה, ולכן יצאה כעת הבת קול ואמרה למפיבושת 'נצא בר (בן) נצא'.

שואל ה'זרע' שמשון, מדוע היה למפיבושת תרעומת על בורא עולם על שדוד המלך חזר בשלום, הרי אף לשיטתו שדוד לא עשה דין אמת, האם מגיע על כך עונש מות.

כחה של לשון הרע ומבאר ה'זרע' שמשון' על פי המובא בירושלמי (פאה פ"א ה"א), שבדורו של אחאב היו יוצאים למלחמה ולא היו נהרגים למרות שהיו עובדי עבודה זרה, ואילו בדורו של דוד המלך היו יוצאים למלחמה ונהרגים למרות שכולם היו עובדי ה', והטעם משום שבדורו של אחאב לא היו בעלי לשון הרע, ולכן היתה להם זכות להינצל במלחמה, אך בדורו של דוד המלך אף על פי שהיו צדיקים היו ביניהם בעלי לשון הרע, ולכן היו מתים במלחמה. לאור זאת טען מפיבושת, שדוד המלך היה צריך למות במלחמה מאחר וקיבל לשון הרע מציבא, וכך ידעו כולם שציבא דיבר שקר. אך ששב דוד המלך לביתו נתן הקב"ה מקום לטעות לציבא דובר אמת. על טענה זו של מפיבושת ענו לו מן השמים שדיבוריו אלו הם מריבה של חינם, משום שטענתו נסתרת מטענת סבו שאול המלך שחמל על עמלק שמא יצא מהם דבר טוב. בעוד שמפיבושת טוען שכעת ימוצה הדין עם דוד המלך, ואין זה דרכו של הבורא לשלם לאיש מיד על מעשהו, מפני שיתכן שאף אם חטא יעשה בעתיד תשובה ולכן כשהקב"ה בא לשפוט את האדם, הוא דן אותו גם על פי עתידו, וממילא טענתו של מפיבושת אינה במקומה. ההשלכות

בהקשר לפסק דינו של דוד המלך בעניין נכסיו של מפיבושת, הגמרא אומרת שהענישו את דוד המלך מן השמים ובימי נכדו רחבעם התפצלה המלוכה ההשלכת הפיצול גרמה שירבעם בן נבט מנע מבני ישראל לעלות לירושלים על מנת שלא יהיו מחוברים לבית המקדש השני תחת שלטונו של רחבעם מחשש שישבו למלכותו. בד בבד הסיט ירבעם את בני ישראל לעבוד עבודה זרה, שהובילה לגלות עשרת השבטים שעד היום לא נודע מקומם.

מודעות יוצרת רגישות

מסוגיה כאובה זו רואים עד כמה קשה וחמור עון לשון הרע, ומה גודל השלכת הנזקים היוצאים ממנו. וצריך לדעת שהדרך להימנע מלשון הרע היא כך: תחילה עלינו להיות מודעים עד כמה חמורה עבירה זו בשמים וכידוע 'מודעות יוצרת רגישות'. בנוסף יש ללמוד את ההלכות הנוגעות בדבר על מנת לדעת מה מותר לומר ומה אסור, ובפרט שרבים טועים וחושבים שאם הסיפור הוא אמיתי ניתן לספרו ואין זה לשון הרע, אך על פי ההלכה לשון הרע הוא על דבר אמת.

חדש!!! ניתן להשיג את הספר 'מעבר לסגולה' חלק ב - על ספר 'במדבר - דברים'

הכמות מוגבלת - כל הקודם זוכה

ניתן להשיג בחנויות המובחרות או ב'הידברות' 073-222-1210

רוצה לעשות נחת רוח ליקירך הנפטרים?

ספרי חיים ומתים ...

תיקון הנפטרים

שנעשה ע"י עשרה אברכים עם ספר תורה שופרות וצדקה

כמו שכתב הרה"ג המקובל המלוכנ רבי יהודה פתיא זצ"ל בספרו "מנחת יהודה":

אם רוצים לעשות נחת רוח לנפטר יקבצו עשרה אברכים ויעשו זה התיקון. וע"כ ראוי לכל מי שנפטר אחד מקרוביו שיעשה לו זה התיקון וטוב שיעשו גם למי שמוחזק בכשרות כמו שכתב בהקדמה לספר "שו"ת איש מצליח" על רבנים וצדיקים שביקשו שלאחר פטירתם יעשו להם זה התיקון. ומי שאינו מוחזק בכשרות טוב שיעשו לו זה התיקון עד שיראו בחלום שהוא שמח ולבוש היטב.

התיקון יערך אי"ה ביום חמישי כ"ו באלול תשע"ט (26/9/19 למנינם)

בבית המדרש "ביע אומר" רחוב עוזיאל 41 בני ברק

טל למסירת שמות:
03-8000770

"ענפים"

אנחנו אלו! נאים שנים אלא כולנו תלמידי אהרן

ארגון לקירוב לבבות ישראל מבית "ביע אומר" בני ברק בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

דרושות שדכניות למאגר השידוכים שלנו

עבודה מהבית מול מחשב.
טל: 055-6888080

דרושות נשים להכוונת בנות מתחזקות

עבודה במשרדנו בבני ברק בשעות הערב
טל: 055-6888010 עדי

מארגנים שיעור / יש לכם שיעור באזור

מגורכים ואתם רוצים שכולם ידעו עליו?
צרו קשר ואנו נפרסם אותו במאגר השיעורים הארצי שלנו טל:
055-6888090

רשימת השיעורים השבועית של הרב יגאל כהן שליט"א:

יום שלישי	יום א' ד'
השיעור השבועי בבני ברק	שיעור גברים בפתח תקוה
בשעה 22:30	בשעה 19:30
בבית מדרש יביע אומר	במרכז פסגות רח' גליס 37
רח' הרב עוזיאל 41 בני ברק	כניסה חופשית לגברים
כניסה חופשית	לנשים וגברים בהפרדה

שמחה? סעודה מצוה? אכזרה? כפאקה!

המסעדה

מסעדת החסד מבית "ביע אומר" לע"נ ר' ישעיה בן ר' משה מקרעסטיר זי"עא

בשעה טובה נפתחה המסעדה מבית "ביע אומר" המאכילה מידי צהריים אנשים אשר אין ידם משגת לאכול ארוחה חמה, יש לכם שמחה? סעודת מצוה? אכזרה? רוצים לתרום לעילוי נשמת? לרפואה? וכד' תרמו סעודת עניים ותיהיו שותפים במצוה הגדולה!

לתרומות חייגו:

טל: **03-8000770**

תזכו למצוות